

25_9_Mediainfo_576p

Äänitteen kesto: 26 min

Litterointimerkinnät

K:	Kaupunginjohtaja
sa- (sana)	sana jää kesken epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-) (--) [tauko 10 s]	sana, josta ei ole saatu selvää useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää vähintään 10 sekunnin tauko puheessa
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

K: Tervetuloa jälleen. Mennään suoraan tähän asiaan, koronan tilannekatsaukseen Vantaalla. Valitettavasti meidän luvut ovat nyt sellaiset, että voidaan sanoa että Vantaa, niin kuin koko pääkaupunkiseutu, on nyt koronan kiihtymisvaiheessa. Eli nyt siirrytään jälleen vaiheeseen, jossa korona näyttää kiihtyvän. Tämä merkitsee sitä, että toimenpiteitä myös tullaan tiukentamaan. Me tulemme palaamaan niihin lähipäivinä, ensi viikon alussa. Mutta on syytä käydä lävitse tarkasti THL:n uudet suositukset, jotka koskevat maskien käyttöä. Niissä edellytetään, että toisen asteen oppilaitoksissa, mukaan lukien lukiot ja korkeakoulut, maskeja tulisi käyttää julkisissa ja sisätiloissa, yleisötilaisuuksissa. Rajoituksia tulee myöskin lisää tai maskienkäyttövelvoitteita liikuntaan, urheiluun, uimahalleihin, maauimaloihin, kylpylöihin, saunoihin, erilaisiin kulttuuritiloihin, teattereihin, museoihin ja gallerioihin. Nämä ovat asioita, jotka me koordinoimme pääkaupunkiseudulla, ja pyrimme ottamaan käyttöön uudet maskisuositukset jo ensi viikon alkupuolella.

Mikä on sitten Vantaan tartuntatilanne? Meillä on kaiken kaikkiaan tartuntoja 1080. Seitsemän päivän liukuva keskiarvo on 6,3. Kun kaksi viikkoa sitten oli tämä sama mediatilaisuus, kerroin että meillä on keskimäärin neljästä viiteen uutta tartuntaa päivässä. Nyt selkeästi ollaan yli kuuden. Viime viikolla Vantaalla todettiin 36 uutta koronavirustartuntaa, ja Vantaan osuus tartunnoista on edelleen 11,8 % ja pääkaupunkiseudun tartunnoista 20 %. Valitettavasti kuolleiden määrä on meillä pitkän, onneksi oli pitkä jakso monta kuukautta, että kuolleiden määrä ei meillä lisääntynyt. Mutta nyt meillä on yksi lisää, eli kuolleiden määrä Vantaalla on 46. Näistä kuolemista 21 kuolemaa on tapahtunut hoivakodeissa. Eli viime sunnuntaista lähtien kun katsotaan, niin seitsemän vuorokauden tapaussumma oli Vantaalla 15,4 henkilö sataatuhatta asukasta

kohden. Epidemiatilanteen heikentymiseen on reagoitava nopeasti ja ennekoivasti, epidemiaa torjutaan tartuntatautilain nojalla ensisijaisesti paikallisin ja alueellisin toimenpitein. Eli nyt on siirrytty myös selkeästi alueelliseen ja paikalliseen ohjaukseen koronan hoidossa. Vaikka tiukennamme menettelyitä, vahvistetaan toimenpiteitä kun ollaan siirrytty kiihtymisvaiheeseen, totean kuitenkin että tilanne on silti ehdottomasti hallinnassa eikä vielä olla siinä tilanteessa, kuin meillä oli viime keväänä.

Sitten jos mennään lentoaseman neuvontaan ja testauksiin, lentoasemalla testaukset terveysturvontapisteessä ja näyttöotossa ovat sujuneet varsin hyvin. Yhteistoiminta pelaa siellä. Uusi terveysturvallisuuden johtoelin on ottanut hyvin paikkansa, ja vastaa siitä operatiivisesta johtamisesta ja yhteistyöstä, miten testauksia tehdään ja miten ihmisiä ja koneita sinne osoitetaan. Testatuista tällä hetkellä on 0,9 % positiivisia, ja voidaan sanoa että Suomeen ei tule siis juurikaan sairaita ihmisiä. Osa näistä positiiviseksi todetuista on jo lääkärien mukaan tartuttavuutensa ohittaneita. Ne näkyvät edelleen kuitenkin hyvin tarkoissa testeissä, että koronaa on aikaisemmin sairastettu, mutta enää ei olla tarttuvuuskohdassa. Eli tosiasiallisesti tämä tartuttavien positiivisten osuus on tätä 0,9 %:akin vielä alhaisempi. Eli voisi sanoa, että lentokenttä ei ole iso aalto sairastavuuden lisäämisessä. Vantaan näkökulmasta ja uskon että kaikki ne, jotka työskentelevät 20 000 ihmistä tuolla lentokenttäalueella, toivovat että lentokentän turvallisuus ja luottamus lentoliikenteeseen voitaisiin palauttaa.

Kaiken kaikkiaan Vantaan kaupunki on testannut siellä 6 887 henkilöä, ja näistä kaiken kaikkiaan positiivisia on ollut 58. Massatestauksia on alettu tekemään yhä enemmän. Niitä tehdään esimerkiksi ensi viikolla 18 kappaletta, ja viime viikollakin niitä tehtiin yli kymmenen kappaletta. Muun muassa Pariisiin, Amsterdamin, Frankfurtin, Istanbulin, Dohan sekä Malagan lennot massatestattiin. Henkilöt ovat hyvin myönteisesti suhtautuneet massatestauksiin, meillä on koneita joissa kaikki menevät siihen, ja useimmin syy on ollut se, että on joko kiire liikennevälineelle tai että henkilö on juuri ollut testauksessa ja on pystynyt jopa näyttämään negatiivisen todistuksensa. Lentoasema hiljenee uudelleen, sillä matkustusrajoitusten piiriin on 28.9. alkaen siirtymässä muun muassa Viro, Norja ja Ruotsi. Tällä viikolla aloitettiin lentoasemalla myös koronakoirien pilotointi, mikä on herättänyt todella laajaa mediakiinnostusta. Täällä näyttääkin, että meillä on itse asiassa kuvakin näistä yhdestä koirasta, yhdestä näistä neljästä. Koronaviruksen on havaittu olevan koirille helppo haju, joten koirien kouluttaminen on tästä syystä verraten nopeaa ja tulokset hyviä. Koirat kaiken lisäksi havaitsevat koronaviruksen huomattavasti pienemmästä virusmäärästä kuin yleisesti käytettävät PRC-testit. Eli koira pystyy tunnistamaan koronaviruksen ihmisestä aikaisemmin kuin laboratoriotestit.

Hienoahan tässä on myöskin se, että testitulos tulee noin minuutin kuluttua. Eli ihmiset saavat tiedon mahdollisesta koronapositiivisuudestaan saman tien. Koko

testaukseen menee aikaa noin minuutti, kaksi. Koronakoiran kuono on tunnistanut koronatartunnan oireettomilta ihmisiltä jo päiviä ennen koronaoireiden puhkeamista, ja tähänhän eivät myöskään laboratoriotestit pysty. Tuloaula 2B:n edustalle on rakennettu koirille erillinen työskentelykoppi, jossa koirat haistelevat testiliuskoja. Osallistuminen koirien avulla tapahtuvaan testaukseen on tällä hetkellä täysin vapaaehtoista. Koirille allergiset ja koirapelkoiset matkustajat on huomioitu, sillä koira haistaa nyt vain ihosivelytaitoksia, jonka matkustaja on itsestään ottanut. Jos olette huolissaan koirista, niin sekin täytyy sanoa että tutkimusten mukaan koirilta puuttuu reseptori, johon koronavirus kiinnittyy, eikä ole tietoa että koronapotilaiden koirat olisivat sairastuneet. Eli koirien sairastumiselle ei pitäisi olla vaaraa. Tämä on ollut kansainvälinen iso uutinen. Olen kuullut että Vantaan koronakoirat, joka ovat siis aivan uniikkeja, meillä ei ole tiedossa yhtään toista maata missä tätä tehtäisiin, niin on läpäissyt New York Timesin, Pekingin uutiset ja televisiolähetykset. Eli tämä on ollut todella iso kansainvälinen uutinen.

No mennään talouteen. Syksyn budjettiriihessä tietysti olemme iloisia siitä, oli hienoa että koronan erilliskustannukset testauksen ja maskien sekä rajaturvallisuuden osalta korvataan. Eli tänä vuonna maskien, testausten ja rajaturvallisuuteen osoitetaan 355 miljoonaa euroa, ja ensi vuonna näihin on tulossa hallitusarvio, että kulukertymä on yhteensä 1,4 miljardia. Vantaa sai tälle vuodelle hyvin tukea, meillähän oli aikaisemmin jo budjetissa 49 miljoonaa euroa. Nyt saimme tässä 17 miljoonaa euroa lisää, mutta täytyy ottaa huomioon että samaan aikaan kun valtio lisäsi siis ensi vuodelle 280 miljoonaa valtionosuuksiin, niin samalla leikattiin pysyvästi pois kiky-korvaukset, jotka olivat 250 miljoonaa euroa ja tältäkin vuodelta kymmeniä miljoonia. Eli käytännössä me saimme siis lisää rahaa 15 miljoonaa euroa ja koko Suomi valtionosuuksien kautta 30 miljoonaa euroa. Mutta muutakin tukea tulee, koska yhteisöveron jako-osuuttahan myöskin muutettiin. Tämä merkitsee sitä, kun me olemme lähteneet siitä, että meidän tulos olisi ilman näitä valtion tukia sekä meidän omia rajoitustoimenpiteitä, jotka ovat myös lähelle 30 miljoonaa euroa, ollut -108 miljoonaa tappiollinen. Nyt näyttää, että tämä tappiomäärä on saatu taittumaan noin 30 miljoonaan euroon.

Samalla myöskin ensi vuonna meidän lähtötilanteemme oli, että me ennakoimme että meidän tulosennuste oli 111 miljoonaa euroa tappiollinen. Kun ensi vuodelle valtion tukea tulee 38 miljoonaa euroa, josta täytyy tämä kiky laskea pois, eli 12 miljoonaa euroa. Siinä on 26 miljoonaa euroa kaiken kaikkiaan lisätukea. Mutta sitten maskit ja lentokenttätoimintaan tulee erilliskustannukset, niin meidän tulos paranee. Mutta suurin ja tärkein ja isoin tasapainotus tehdään Vantaan kaupungin omin toimin. Me olemme tässä vaiheessa linjanneet tuottavuus- ja kasvutoimikunnassa, että ensi vuoden tavoitetaso on 43,5 miljoonaa euroa. Sitten siihen tulee vielä lisää tämä valtiontuki. Tällä päästään siihen, että vuosikate, joka lähtökohtaisesti olisi ollut nolla, niin se kasvaa 71 miljoonaan euroon, jolloin me velkaannumme kuitenkin.

Mutta nollavusikatehan olisi merkinnyt, että kaikki meidän 140 miljoonan euron investoinnit olisi tehty velkarahalla. Tämä ei olisi ollut mahdollista.

Vantaa tulee hakemaan myöskin EU:n kärkihankerahoitusta. Pidämme erittäin tärkeänä sitä, että lentokenttäalue tulee saamaan sitä, koska lentokenttäalue on nyt ottanut suurimman shokin vastaan. Siellä on 10 000 ihmisen työpaikka vaarassa. Lentotoiminta on yli 90 %:sti laskenut, mutta siellä on myöskin lentokenttäalueella rahtiliikenne vähentynyt 40 % ja ulkomainen rahtiliikenne ja myöskin kotimaan rahtiliikenne 15 %. Kaikki liitännäiselinkeinot ovat myöskin kärsineet, että näistä 20 000:sta noin 10 000 ihmisen työpaikka on tällä hetkellä vaarassa. Sen takia meidän suurin hankkeemme koskee kestäväää lentokenttäkaupunkia, Aviopolista ja matkailua. Toki haluamme olla mukana tässä Euroopan Unionin vihreässä loikassa, eli hiilineutraalin joukkoliikenteen Vantaa, ja myöskin digitalisointia ja oppimista. Tulemme esittämään Vantaan oppimiskampusta myös yhdeksi suureksi kohteeksi. Meillä on muutama pienempi hanke, kuten koulujen digitaalisen ympäristön DigiOne-digiloikka, perhekeskukset ja nuorisotyöttömyyteen vaikuttaminen niin ikään hankkeena tässä mukana.

Täällä on myöskin tässä kohtaa muutama sana tästä sote-lausunnosta, joka on nyt meillä päätetty taloutta koskevin näkökohdin. Suuri huoli on siitä, että miten jäljelle jäävä kaupunki pärjää. Kunnallisveron tuotto laskee 19 %:sta 6,37:ään. Yhteisöveroa leikataan 30 % ja valtionosuuksia leikataan 30 %. Eli meidän käyttötalousmenot vähenevät 49 %, mutta käyttötaloustulot 53 %. Tämä erotus on se, mikä meitä erityisesti huolettaa ja se, että muuttoliike koronastakin huolimatta jatkuu yhtä voimakkaana kuin on tähänkin asti. Vantaallehan on vuosittain muuttanut 5000:sta 5500:aan uutta vantaalaista. Eli me vastaanotamme Suomen suurinta muuttoliikettä, ja myöskin hyvin kansainvälistä muuttoliikettä. Tämä aiheuttaa meille erityisiä kustannuksia. Eli suhteellinen velkaantuneisuus maakunnan perustamisen jälkeen, velathan jäävät kaupungille. Se kaksinkertaistuu. Mutta myös tässä tapahtuu samalla hyvin paljon keskittämistä keskushallintoon. Maakunnan itsenäisyshän olisi melko näennäinen, koska se käy kaksi kertaa vuodessa tuloskeskustelut valtion kanssa, saa rahoituksensa valtiolta, ei voi ottaa lainaa eikä voi päättää yhtään investointia ilman ministeriön lupaa. Näinhän käy myöskin meidän HUSille. Mutta sitten samaan aikaan myöskin meidän valtionosuusriippuvaisuutemme lisääntyy, niin voidaan nähdä myöskin että tässä hyvin paljon päätöksenteon siirtymää keskushallintoon tulee tapahtumaan.

Me olemme myöskin huolissamme soten maakunnan rahoituksesta, sillä se perustuu valtionrahoitukseen ja tosiaan on niin tiukka valtionohjaus. Mutta rahoitusmallin mukaan vain 4 % maakunnan rahoituksesta määräytyy asukastiheyden ja vieraskielisyyden perusteella. Nyt Keravahan on esittänyt tämän Vantaa-Kerava-maakunnan nimeksi Etelä-Suomen maakunta. Minusta se on aivan loistava nimi. Eli olemme valmiit luopumaan Korsosta, ja otetaan

nimeksi Etelä-Suomen maakunta. Mutta tällä maakunnalla kuitenkin on voimakas asukasmäärän kasvu ja siitä kasvusta voimakas vieraskielisyyden osuus, sekä sitten jo se lähtötilanne, että Vantaallahan on jo 20,2 % muuta kuin suomea ja ruotsia äidinkielenään puhuvia. Mutta vain 4 % maakunnan rahoituksesta määräytyy asukastiheyden ja vieraskielisyyden perusteella. Vaikka maakunta alkuvaiheessa saa pienen rahoituslisäyksen, niin pitkällä tähtäyksellä rahoitusmalli meidän mielestämme näyttäisi, että tuottaa maakunnalle kyllä ongelmia.

Jos sitten jatketaan taloutta, mutta katsotaan työllisyyden näkökulmasta. On ollut hyvä, että Vantaan yli 19 % -työttömyys oli pahimmassa vaiheessa tuossa keväällä. Nyt ollaan hiukan menty, että näyttää että lomautetut ihmiset saavat töitä. Eli nyt elokuun työttömyyden luku on 14,7. Meillä on työttömiä työnhakijoita 18 000, ja heistä lomautettuja on 5800. Pitkäaikaistyöttömyys kuitenkin viime vuotiseen kasvaa edelleen, on kohonnut 35 % vuoden takaiseen tilanteeseen, yli 50-vuotiaista 52 % vuoden takaiseen ja vieraskielisten osuus 65 % vuoden takaiseen. Mutta kaikkein pahin tilanne on alle 25-vuotiaiden kohdalla, heidän työttömyytensä on kohonnut 107 %. Tuossa jo sanoin, että me olemme huolissamme lentoaseman työpaikoista, arvion mukaan jopa 10 000 työpaikkaa on alueella vaarassa. Finavian tuoreimpien arvioiden mukaan lentoaseman alueella tai siihen liittyvissä toiminnoissa työskenteli ennen koronaa yli 20 000 työntekijää. Rahtiliikenne on kasvanut muualla, mutta meillä se on sidoksissa matkustajaliikenteeseen. Kun matkustajaliikenne on pudonnut lähes 90 %, niin tavaraliikenne tosiaan on pudonnut siinä sivussa, ulkomainen 40 ja kotimainen 15 %. Voidaan arvioida, että ainakin puolet näistä 20 000 työpaikasta on tilapäisen tai pysyvemmän supistamisen piirissä. Kun matkustusrajoituksia kiristetään, se vaikeuttaa heti lentoasema-alueen tilannetta edelleen. Tämä on maamme mittaluokassa valtava työttömyyden uhka.

Vantaan kaupunki on käynnistänyt Finnairin kanssa yhteistyöprosessin, jossa luodaan yhdessä ELY-keskuksen, TE-toimiston sekä muiden valtionhallinnon keskeisten toimijoiden kanssa erilaisia nopeita ratkaisuja Finnairin henkilöstölle muutostilanteessa. TE-palvelut on muutosturvan osalta toimivaltainen viranomais, joka tuottaa tarjottavat palvelut. Kaupungin rooli on koordinoiva ja TE-palvelujen roolia tukeva. Haluan kiinnittää myös huomion siihen, että meillä on pitkäaikainen perinne siihen, että pieniä kuntia pitää tukea. Tämä on tietenkin täysin oikein. Mutta valtio ei selkeästi tunnista suurten kaupunkien ongelmia, on niille jollain tavalla jopa sokea. Valitettavasti tämä näyttäytyy työttömien ja asukkaiden eriarvoistavana kohteluna. Kun Jämsän ja Naantalien irtisanomis-YT:t alkoivat, ministerit riensivät osoittamaan tukeaan. Jämsän 450 henkilön YT-ilmoituksen kanssa samalla viikolla Finnair aloitti 2800 ihmisen YT:t tarkoituksenaan irtisanoa tuhat työntekijää ja parin päivän päästä Swissport 700 henkilön irtisanomisen. Valtion päätöksillä alas ajettiin lentokenttätoiminnot, joka on aiheuttanut lentokenttätoimijoissa suuren työttömyyden. Myös Vantaan monet investoinnit viivästyvät, esimerkiksi maan suurin hotellihanke Vantaalla

siirtyy. Myös suuret kaupungit tarvitsevat tukea, sillä Vantaan investointikykyä tarvitaan kun lentoliikennettä aletaan jälleen elvyttää. Lentokenttäalue on koko Suomelle tärkeä, se tuotti aiemmin 4 % koko Suomen bruttokansantuotteesta. Kun se saadaan elpymään, sillä on myöskin valtakunnallista, isoa merkitystä.

Sitten mennään sosiaali- ja terveystoimeen. Toimintakyky palveluiden tuottamiseen on meillä yleisesti hyvä, vaikka vaihtelee viikoittain. Terveysasemilla on ajoittaista ruuhkaa. Juuri nyt koronan sähköisen palveluntarpeen arviointiin viestejä tulee vähän ja jonoa on saatu purettua. Sen sijaan nyt koronapuhelinpalvelu on ollut ruuhkainen, jonotusaika on ollut jopa 2 h 40 min, ja Martinlaakson epidemiovastuun ajat ovat täynnä. Vantaan erityisasumisen yhdellä osastolla on yksi koronaa sairastava asiakas, ja HUSissa on kaksi vantaalaista koronaa sairastavaa potilasta. Tällä viikolla on Vantaan sairaalassa otettu maskit käyttöön muidenkin kuin koronaa sairastavien hoidossa. Aiemmin jaettiin kertakäyttömaskeja, mutta nyt on aloitettu noin viikko sitten vähävaraisemmille ja haavoittuvimmassa asemassa oleville kangasmaskien jakaminen. Meillä drive-in-paikkoja tulee myös lisää, tähän kaupungintalon viereen Kielotie 3:een tulee myöskin drive-in-testausasema.

Kasvatus ja oppiminen, meillä on tosiaan eräitä joukkoaltistumia muutamissa kouluissa. Ne ovat Tikkurilan lukio, Ylästön koulu, Laajavuoren päiväkotit. Laajavuoren päiväkodin kaksi työntekijää ja yhdeksän lasta on asetettu kahden viikon karanteeniin. Ylästön koululla on paljastunut laajempi koronavirustartunta, jonka johdosta 38 henkilöä on asetettu karanteeniin. Lisäksi altistuneita on nyt 191 ja heidät on asetettu niin ikään karanteeniin 2.10. saakka. Lähiopetus jatkuu kouluissa normaalisti ja ylioppilaskokeiden osalta Vantaan kaupunki noudattaa ylioppilaskirjoitusten järjestämisessä Ylioppilastutkintolautakunnan antamia ohjeita. Tosiaan toisen asteen maskisuosituksesta jo kerroinkin, että THL:n ohjeet otetaan toki käyttöön. Se on tosin käytännössä melko haasteellinen, eli täytyy katsoa että miten ne voidaan ottaa järkevällä tavalla käyttöön. Vantaan kaupunki tulee tiedottamaan oppilaille ja huoltajille asiasta Wilman kautta mahdollisimman pikaisesti.

Viime päivinä on ollut myöskin esillä koulujen turvallisuus. Olen toki järkyttynyt tästä Kytöpuiston koulun tilanteesta. Vantaan kaupunki ei sivuuta tätä eikä jätä tätä tutkimatta, vaan tämä selvitetään hyvin tarkasti, ja olemme nyt jo ryhtyneet toimenpiteisiin. Meillä on kouluilla nuorisotyöntekijöitä yläkoululla ja toisen asteen oppilaitoksissa, mutta nyt meidän huomiomme täytyy kiinnittää myöskin aina vain nuorempiin. Eli tässä oli kysymys ala-astekoululaisista. Olin yhteydessä myöskin sisäministeriön turvallisuuden asiantuntijaan ja kävimme keskustelun siitä että mistä on kysymys, koska tekijät olivat näinkin nuoria, alle 12-vuotiaita. Ilmeisesti ainakin heidän tutkimustensa mukaan on syytä miettiä sitä mikä on netin osuus siinä, että ongelmat ja häiriökäyttäytyminen siirtyvät yhä nuorempiin. Tämä tutkija totesi, että netti ikään kuin vanhentaa lapsia liian aikaisin. Yhä nuoremmat lapset kohtaavat netissä sellaista tietosisältöä,

väkivaltaa, pornoa, muuta, jotka ovat aikaisemmin kuuluneet vähän aikuisempien käsiin. Eli sieltä tulee häiriökäyttäytymisen mallia, joka siirtyy yhä nuorempiin. Vanhempien toki täytyy olla tässä selvitystyössä myös vahvasti mukana. Meillä on jo 15 erityistyöntekijää kouluilla, ja nyt palkataan siis myöskin ala-asteelle heitä lisää. Kaupunkitasoisen kiusaamisen vastaisen työn koordinoitua on päätetty vahvistaa. Tarkistamme toki ohjeet myöskin. Lisäksi Vantaa tulee palkkaamaan 22 monikielistä ohjaajaa myöskin kouluille koulutyön tueksi.

Jos mennään vielä tapahtumiin. AVI on antanut myöskin pari päivää sitten uudet ohjeet, määräyksen itse asiassa, tapahtumien järjestämisestä, jolloin ylärajaksi on asetettu 50 henkeä. Siihen on kuitenkin olemassa eräitä poikkeita, jos turvallisuus voidaan aivan erityisen hyvin taata. Eli Vantaa tulee toki toimimaan näin, ja meilläkin näkyy että erilaiset tilaisuudet perutaan. Kuten Omakotimessut, jotka piti järjestää Myyrmäkihallissa lokakuun lopussa, on peruutettu. Vantaan kaupunki ei nyt itse järjestä suuria tilaisuuksia lainkaan. Olemme havainneet myöskin joukkoaltistumisia urheilujoukkueissa, Vantaan kortteliliigan jalkapalloturnauksessa, mutta myöskin paikallisen jääkiekkjoukkueen yhdellä pelaajalla on löydetty koronatartunta.

Seuraava info on 20.10. kello 12, ja toivotan teidät lämpimästi tervetuloa silloin. Kiitos.